

היום נלמד בעזרת ה':

פסחים דף ק

מפסיקים לשבתות: אם התחיל סעודתו בהיתר בערב שבת לפני המנחה והמשיך לאכול עד שתחשך, לדעת רבי יהודה מפסיקים לאכול מיד כשתחשך, ועוקרים את השולחן ממקומו, ועושים קידוש על היין, ואח"כ מברכים ברכת המזון. ולדעת רבי יוסי לא מפסיקים, אלא ממשיכים לאכול אפילו לאחר שתחשך, ומברכים ברכת המזון, ואח"כ עושים קידוש על היין.

אמר רב יהודה אמר שמואל: אין הלכה כרבי יהודה הסובר שצריך לעקור את השולחן, ואין הלכה כרבי יוסי הסובר שאין צריך להפסיק כלל, **אלא פורס מפה ומקדש**, כלומר שכשתחשך פורס מפה (= כמו בכל שבת שמכסים את הלחם בשעת הקידוש) ועושה קידוש וחוזר ואוכל.

מפסיקים להבדלה: אם היה אוכל בשבת עד הלילה, מפסיק אכילתו ומבדיל.

לא, למפה: כלומר שפורס מפה ומקדש.

רבה בר רב הונא היה בערב שבת אצל הריש גלותא, ולאחר שיצאו מבית הכנסת כבר החשיך היום (= הם לא אכלו קודם חשיכה), והביאו את הפת על השולחן ופרס מפה וקידש, מפני שרצונו היה שיביאו את הפת לאחר הקידוש, ולכן הוא פרס עליו מפה לפי שפריסת המפה היא כמו סילוק השולחן. (ביארנו ע"פ הרשב"ם. ורש"י פירש שהם היו מסובים על השולחן מבעוד יום וקדש עליהם היום ופרס מפה וקידש).

תני חדא שוין שאין מתחילין וכו': יש ברייתא האומרת שרבי יהודה ורבי יוסי שווים שלא מתחילים לאכול בערב שבת ויו"ט מן המנחה ולמעלה, וזה בערב פסח (= כמבואר לעיל בדף צט:). ויש ברייתא האומרת שרבי יהודה ורבי יוסי שווים שמתחילים לאכול בערב שבת ויו"ט מן המנחה ולמעלה, וזה כשהתחילו לאכול לפני סוף השעה התשיעית שהוא הזמן הסמוך למנחה, ומחלוקתם כשהתחילו לאכול לאחר השעה התשיעית.

(המשך בדף הבא ↓)

אותם בני אדם ששמעו קידוש בליל שבת בבית הכנסת מהשליח ציבור, לדעת רב ידי יין לא יצאו, כלומר שאם יש להם יין בביתם הם חייבים לברך עליו בורא פרי הגפן, לפי שברכת היין שבבית הכנסת לא פוטרת אותם מלברך על היין שבביתם, כיון שהם נעקרו ממקומם וזהו היסח הדעת וחייבים לברך שוב. אבל הם יצאו ידי חובת קידוש ואינם צריכים לקדש שוב בביתם, ואפילו שלא טעמו מהיין, כיון שהמקדש טעם. ולדעת שמואל אף ידי חובת קידוש הם לא יצאו, כיון שאין קידוש אלא במקום סעודה.